

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 10.9.2014
COM(2014) 570 final

2010/0208 (COD)

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET

enligt artikel 294.6 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

om

**rådets ståndpunkt vid första behandlingen inför antagandet av Europaparlamentets och
rådets direktiv om ändring av direktiv 2001/18/EG vad gäller medlemsstaternas
möjlighet att begränsa eller förbjuda odling av genetiskt modifierade organismer inom
sina territorier**

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET

enligt artikel 294.6 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

om

rådets ståndpunkt vid första behandlingen inför antagandet av Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2001/18/EG vad gäller medlemsstaternas möjlighet att begränsa eller förbjuda odling av genetiskt modifierade organismer inom sina territorier

1. BAKGRUND

Överlämnande av förslaget till Europaparlamentet och rådet (dokument 2010/0208 COD):	14 juli 2010
Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande:	9 december 2010
Europaparlamentets ståndpunkt vid första behandlingen:	5 juli 2011
Överlämnande av det ändrade förslaget:	[*]
Antagande av rådets ståndpunkt:	23 juli 2014

* Kommissionen utarbetade inte något ändrat förslag utan lämnade sina synpunkter på parlamentets ändringsförslag i *Commission Communication on the action taken on opinions and resolutions adopted by Parliament at the July 2011 part-session* (dokument SP (2011)8072) som översändes till Europaparlamentet den 8 september 2011.

2. SYFTE MED KOMMISSIONENS FÖRSLAG

Europeiska unionen (EU) har antagit omfattande lagstiftning för godkännande av produkter som består av eller härrör från genetiskt modifierade organismer. Godkännandeförfarandet omfattar användning av genetiskt modifierade organismer i livsmedel och foder, industriell bearbetning och odling samt härledda produkter som används för livsmedel och foder.

EU:s system för godkännande syftar till att förhindra negativa effekter av genetiskt modifierade organismer på människors och djurs hälsa och på miljön och samtidigt till att upprätta en inre marknad för dessa produkter. I två rättsakter, direktiv 2001/18/EG om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljö¹ och förordning (EG) nr 1829/2003 om genetiskt modifierade livsmedel och foder², finns bestämmelser om godkännande av genetiskt modifierade organismer före utsläppandet på marknaden. I båda dessa rättsakter fastställs vetenskapligt grundade standarder för bedömning av potentiella risker för människors och djurs hälsa och för

¹ EGT L 106, 17.4.2001, s. 1.

² EUT L 268, 18.10.2003, s. 1.

miljön samt krav på märkning. I förordning (EG) nr 1830/2003³ finns dessutom bestämmelser om spårbarhet och märkning av genetiskt modifierade organismer och om spårbarhet av livsmedels- och foderprodukter som har framställts av genetiskt modifierade organismer.

I mars 2009 avvisade rådet kommissionens förslag om att uppmana Österrike och Ungern att dra tillbaka sina nationella skyddsåtgärder, eftersom Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (Efsa) ansåg att de vetenskapliga belägg som krävs enligt EU-lagstiftningen saknades. Därefter uppmanade 13 medlemsstater⁴ kommissionen att utarbeta förslag som skulle ge medlemsstaterna frihet att själva få bestämma om odling av genetiskt modifierade organismer⁵.

I ordförande José Manuel Barrosos politiska riktlinjer för den nya kommissionen i september 2009 hänvisades det till subsidiaritetsprincipen i fråga om genetiskt modifierade organismer, som ett exempel på när balansen kanske inte alltid är den rätta mellan EU:s regelverk och behovet av att ta hänsyn till skillnaderna mellan EU:s 27 medlemsstater. Enligt dessa riktlinjer bör det vara möjligt att kombinera ett vetenskapligt grundat system för godkännande av genetiskt modifierade organismer på EU-nivå med medlemsstaternas frihet att själva få bestämma om de vill odla genetiskt modifierade grödor på sina territorier.

Den föreslagna förordningen återspeglar dessa politiska riktlinjer på så sätt att det i EU-lagstiftningen om genetiskt modifierade organismer införs en rättslig grund för medlemsstaterna att inom hela eller delar av sina territorier begränsa eller förbjuda odling av genetiskt modifierade organismer som har godkänts på EU-nivå. Förbuden eller begränsningarna ska grundas på andra skäl än de som ingår i bedömningen av miljö- och hälsorisker inom EU:s system för godkännande.

3. KOMMENTARER TILL RÅDETS STÅNDPUNKT

3.1 Allmänna kommentarer

Kommissionens förslag överlämnades till Europaparlamentet och rådet den 14 juli 2010. Europaparlamentet antog sin ståndpunkt vid första behandlingen den 5 juli 2011 och uttalade sitt stöd för de viktigaste målen i kommissionens förslag efter 28 ändringar.

Kommissionen utarbetade inte något ändrat förslag. I *Commission Communication on the action taken on opinions and resolutions adopted by Parliament at the July 2011 part-session* (dokument SP (2011)8072), som översändes till Europaparlamentet den 8 september 2011, meddelade kommissionen att den helt, delvis, i princip eller efter omskrivning kunde godkänna 21 av de 28 ändringarna, eftersom den ansåg att dessa ändringar kunde förtydliga eller förbättra kommissionens förslag och var förenliga med dess allmänna mål.

Före och efter det att Europaparlamentets ståndpunkt vid första behandlingen hade antagits fördes diskussioner i rådet för att försöka komma fram till en gemensam ståndpunkt. Dessa diskussioner avslutades med antagandet av en politisk överenskommelse med kvalificerad majoritet vid rådets (miljö) möte den 12 juni 2014, vilken rådet omsatte till rådets gemensamma ståndpunkt den 23 juli 2014.

³ EUT L 268, 18.10.2003, s. 24.

⁴ Bulgarien, Cypern, Grekland, Irland, Lettland, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Polen, Slovenien. Ungern och Österrike.

⁵ Diskussionerna fördes vid rådets möten den 2 mars, 23 mars och 25 juni 2009.

Kommissionen anser att rådets gemensamma ståndpunkt återspeglar de ursprungliga målen i kommissionens förslag. Även om den gemensamma ståndpunkten i vissa avseenden skiljer sig från kommissionens förslag anser kommissionen att den täcker alla frågor som kommissionen ansåg vara väsentliga då den antog förslaget.

3.2 **Ändringsförslag från Europaparlamentet som kommissionen godtagit och som införlivats helt, delvis eller i princip i rådets ståndpunkt vid första behandlingen**

- **Skäl**

Ändringsförslag 2 som förklarar *vissa aspekter av EU:s harmoniserade miljöriskbedömning* som krävs enligt direktiv 2001/18/EG godtas av kommissionen. I rådets gemensamma ståndpunkt införlivas delvis detta ändringsförslag i det ändrade **skäl 2** genom en allmän hänvisning till bilaga II till direktiv 2001/18/EG.

Ändringsförslag 11 om *vikten av att undvika att nationella åtgärder som begränsar eller förbjuder odling av genetiskt modifierade organismer förhindrar bioteknisk forskning* godtas av kommissionen. Detta ändringsförslag har helt införlivats i det nya skäl 15 i rådets gemensamma ståndpunkt.

Ändringsförslag 44 innehåller ett *krav på att de uppdaterade riktlinjerna för miljöriskbedömning antas*, som en uppföljning till rådets (miljö) slutsatser av den 4 december 2008. I förslaget anges att dessa riktlinjer inte enbart bör grundas på principen om huvudsaklig motsvarighet eller på komparativa säkerhetsbedömningar. Denna del av ändringsförslaget kan godtas efter följande omskrivning för att klargöra att den rättsliga grunden för miljöriskbedömningen är bilaga II till direktiv 2001/18/EG: *”En jämförelse mellan egenskaperna hos en eller flera genetiskt modifierade organismer och egenskaperna hos den icke-modifierade organismen under motsvarande utsättnings- och användningsvillkor kommer att bidra till att göra det möjligt att särskilt identifiera eventuella negativa effekter som härrör från den genetiska modifieringen.”* Vid miljöriskbedömningen bör man bygga vidare på tidigare kunskaper och erfarenheter och använda ett lämpligt jämförelsematerial för att belysa de skillnader som den genetiskt modifierade växten uppvisar i de(n) mottagande miljön(miljöerna). Den vägledning för riskbedömning som 2012 utarbetades enligt Cartagenaprotokollet om biosäkerhet följer dessutom en strategi som överensstämmer med Efsas, dvs. en stegvis strategi med bedömning från fall till fall som använder en jämförande analys och omfattar samma sju riskområden. I rådets gemensamma ståndpunkt införlivas delar av ändringsförslag 44 i den nya **artikel 2** i ändringsdirektivet där det föreskrivs att kommissionen ska rapportera om framstegen mot målet att ge en normativ status till den förbättrade versionen av Efsas vägledning för miljöriskbedömning av genetiskt modifierade växter från 2010.

- ***Bifogande av en vägledande förteckning över skäl som motiverar undantagsbestämmelser***

Bedömningen av potentiella risker för människors och djurs hälsa och för miljön vid en avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer harmoniseras fullständigt genom bilaga II till direktiv 2001/18/EG. Bedömningen av genetiskt modifierade organismer för odling omfattar alla möjliga miljörisker inom hela EU:s territorium, inklusive på regional eller

lokal nivå. Exempelvis omfattar den en transformationshändelses invasiva förmåga eller persistens, risken för korsningsförädling med inhemska odlade eller vilda växter, bevarandet av den biologiska mångfalden och fortsatt vetenskaplig osäkerhet. En genetiskt modifierad organism kan endast godkännas om riskbedömningen visar att den är säker för människors och djurs hälsa och för miljön, särskilt efter att de ovanstående faktorerna undersökts.

Kommissionens förslag innebär att medlemsstaternas bestämmelser om att begränsa eller förbjuda odling av genetiskt modifierade organismer på grundval av det förslaget (undantagsbestämmelser) ska grundas på andra skäl än de som rör bedömningen av de negativa hälso- och miljöeffekter som kan uppkomma vid avsiktlig utsättning eller utsläppande på marknaden av genetiskt modifierade organismer. Kommissionen kan därför godta **ändringsförslagen 5, 8, 10, 41 och 47** efter en omskrivning för att klargöra att de skäl som medlemsstaterna åberopar för att motivera undantagsbestämmelser inte får strida mot den EU-omfattande miljöriskbedömningen. I rådets gemensamma ståndpunkt införs genom de ändrade **skälen 10 och 11** och den nya **artikel 26b.3** i det ändrade direktivet en annan definition av de miljörelaterade skälen som säkerställer att det inte sker någon inblandning på medlemsstatsnivå i den EU-omfattande riskbedömningen: ”*andra miljöpolitiska mål än de faktorer som bedöms i enlighet med [direktiv 2001/18/EG] och förordning (EG) nr 1829/2003*”. Kommissionen anser att den formulering som rådet föreslår är i linje med förslagets syfte. Vidare kan kommissionen godta de skäl som inte är miljörelaterade och som antingen Europaparlamentet eller rådet föreslagit eftersom de i stort sett har liknande innebörd.

- ***Andra ändringar av den föreslagna nya artikel 26b i det ändrade direktivet***

Kommissionen håller med Europaparlamentet om vikten av att aktörerna (inklusive odlarna) i rimlig tid får tillgång till **nödvändig information om eventuella begränsningar av eller förbud** mot odling av genetiskt modifierade organismer på en medlemsstats territorium och att de ges tillräckligt med tid för att anpassa och avsluta den innevarande odlingssäsongen när det gäller genetiskt modifierade organismer som redan godkänts på unionsnivå (**ändringsförslagen 7, 17 och 43**). I rådets gemensamma ståndpunkt införlivas bestämmelserna i dessa ändringsförslag i det nya **skäl 21** och de nya **artiklarna 26b.4, 26b.5, 26c.3 och 26c.5** i det ändrade direktivet (med undantag av informationskravet gentemot odlare).

Kommissionen godtar den särskilda hänvisningen till vikten av att nationella bestämmelser överensstämmer med **proportionalitetsprincipen** (**ändringsförslag 20**). Detta ändringsförslag har helt införlivats av rådet i det nya **skäl 13** och den nya **artikel 26b.3** i det ändrade direktivet.

- ***Ändring av andra artiklar i direktiv 2001/18/EG***

Ändringsförslag 26 om ikraftträdande av förordningen godtas av kommissionen. I rådets gemensamma ståndpunkt införlivas detta ändringsförslag helt i den nya **artikel 3** i ändringsdirektivet.

3.3 **Ändringsförslag från Europaparlamentet som kommissionen inte godtagit men som införlivats helt, delvis eller i princip i rådets ståndpunkt vid första behandlingen**

- **Ändring av andra artiklar i direktiv 2001/18/EG**

Kommissionen godtar inte **ändringsförslag 12** som ändrar artikel 22 i direktiv 2001/18/EG om **fri omsättning**, eftersom medlemsstaterna enligt förslaget endast ska få begränsa odling av genetiskt modifierade organismer i sina territorier, men inte handel med eller import av utsäde, livsmedel och foder som är genetiskt modifierade eller konventionella. Kommissionen är dock medveten om nyttan av att tydligt ange att förslaget inte påverkar den inre marknadens funktion. Den godtar därför rådets ändrade formulering av **skälen 13 och 18** och de nya **artiklarna 26b.9 och 26c.6** i det ändrade direktivet om fri omsättning för och import av godkända genetiskt modifierade organismer i alla medlemsstater och deras användning i medlemsstater, vilken varken begränsar eller förbjuder odling av genetiskt modifierade organismer, samt det nya **skäl 20** vad gäller den fria rörligheten för konventionellt utsäde, växtförökningsmaterial och skördeprodukter.

3.4 **Ändringsförslag från Europaparlamentet som kommissionen godtagit helt, delvis eller i princip men som inte införlivats i rådets ståndpunkt vid första behandlingen**

- **Skäl**

Ändringsförslag 4 om vikten av att **samla in forskningsresultat** godtas.

Kommissionen godtar bestämmelserna i **ändringsförslag 44** som avser inrättandet av ett **omfattande nätverk av vetenskapliga organisationer** och **oberoende forskning** om de potentiella riskerna med avsiktlig utsättning eller utsläppande på marknaden av genetiskt modifierade organismer.

- **Ändringar av den föreslagna nya artikel 26b i det ändrade direktivet**

Ändringsförslag 40 som tydliggör **behovet av en granskning från fall till fall** innan antagandet av nationella åtgärder kan godtas.

Ändringsförslag 42 om en **tidigare oberoende kostnads- och intäktsanalys** av nationella åtgärder där det tagits hänsyn till alternativ kan godtas.

Ändringsförslag 19 enligt vilket de nationella åtgärderna **först** ska ha varit föremål för ett **offentligt samråd** under minst 30 dagar kan godtas.

Kommissionen anser dock att relevansen av de tre ovannämnda ändringsförslagen bör ses över mot bakgrund av rådets gemensamma ståndpunkt där det föreslås att förordningen ska omvandlas till ett direktiv, vilket innebär att medlemsstaterna själva får välja former och metoder.

- **Ändring av andra artiklar i direktiv 2001/18/EG**

Kommissionen godtar i princip ändringarna av artikel 26a i direktivet (**ändringsförslagen 6 och 14**) om att tvinga medlemsstater att fastställa **samexistensåtgärder** för att undvika oavsiktlig förekomst av genetiskt modifierade organismer inom deras territorium och i angränsande medlemsstaters gränsområden, även om den nuvarande lagstiftningen inte innehåller några skyldigheter inom detta område. **Ändringsförslag 9** som understryker vikten av effektiva **åtgärder för att förhindra**

gränsöverskridande kontaminering kan också godtas. Rådets gemensamma ståndpunkt omfattar också samexistensåtgärder genom att det i det nya **skäl 22** hänvisas till kommissionens rekommendation av den 13 juli 2010, som ger medlemsstaterna icke-obligatoriska riktlinjer för utarbetandet av samexistensåtgärder, inbegripet i gränsområden. Kommissionen godtar denna formulering som avspeglar den nuvarande lagstiftningen och återspeglar de olika medlemsstaternas ståndpunkter i denna fråga. Kommissionen vill påpeka att ändringen av artikel 25 i direktivet vad gäller vikten av att **utsäde är tillgängligt för oberoende forskning** inte har ett samband med förslagets syften (ändringsförslag 13). Kommissionen godtar dock detta ändringsförslag i princip, förutsatt att det är förenligt med aktens rättsliga grund.

3.5 **Ändringsförslag från Europaparlamentet som kommissionen inte godtagit och som inte införlivats i rådets ståndpunkt vid första behandlingen**

- **Rättslig grund**

Kommissionen anser att förslaget bör grundas på artikel 114 i EUF-fördraget eftersom det ändrar direktiv 2001/18/EG som också grundar sig på artikel 114 i EUF-fördraget och syftar till att säkerställa att den inre marknaden fungerar smidigare och garantera att miljön skyddas, i linje med artikel 114.2 i EUF-fördraget. Även om Europaparlamentets **ändringsförslag 8 och 47** om möjlighet att förbjuda odling på grundval av miljörelaterade skäl skulle antas, ligger förslagets och det ändrade direktivets tyngdpunkt fortfarande på en väl fungerande inre marknad. Kommissionen godtar därför inte **ändringsförslag 1**.

- **Skäl**

Syftet med kommissionens förslag är att **tillåta nationella begränsningar eller förbud på grundval av andra skäl än de risker** som behandlas i den EU-omfattande miljöriskbedömningen. Försiktighetsprincipen bör beaktas vid genomförandet av direktiv 2001/18/EG (i linje med dess skäl 8), men den är inte relevant för den förslagna förordningen. Kommissionen godtar därför inte **ändringsförslag 46**.

- **Ändringar av den föreslagna nya artikel 26b i det ändrade direktivet**

Ändringsförslag 51 avser **möjligheten för regioner inom medlemsstater att anta begränsningar eller förbud** inom sina territorier. Detta är en aspekt som rör fördelningen av behörighet mellan centrala regeringar och regionala/lokala enheter inom medlemsstaterna, vilket är en fråga som hör till medlemstaternas konstitutionella rätt och där unionsrätten inte kan ingripa. Kommissionen godtar därför inte detta ändringsförslag.

Ändringsförslag 22 som tidsbegränsar medlemsstaternas åtgärder till fem år (medan det godkännande av en genetiskt modifierad organism som beviljas enligt EU-lagstiftningen gäller tio år) överensstämmer inte med förslagets syften att ge medlemsstaterna många rättsligt korrekta möjligheter att begränsa eller förbjuda odling av genetiskt modifierade organismer eller med det faktum att dessa åtgärder motiveras av allmänintresset, som kan vara oförändrat under femårsperioden. Kommissionen godtar därför inte detta ändringsförslag.

I **ändringsförslag 23 stryks ordet "motiverade" när det gäller de åtgärder som medlemsstaterna vidtar**. Kommissionen godtar inte denna strykning

eftersom begränsningar eller förbud måste vara välgrundade och motiverade i linje med nationella förhållanden.

- ***Tillägg av en ny artikel till direktiv 2001/18/EG***

Ändringsförslag 24 som inför en ny artikel i direktiv 2001/18/EG om ***krav på ansvarsskyldighet*** är inte direkt kopplat till förslagets syfte. Kommissionen vill påminna om att genetiskt modifierade organismer omfattas av direktiv 2004/35/EG om miljöansvar för att förebygga och avhjälpa miljöskador⁶. Detta direktiv tar hänsyn till principen om att förorenaren ska betala, i enlighet med fördraget och i linje med principen om hållbar utveckling. Enligt nuvarande EU-lagstiftning är det medlemsstaternas som har behörighet när det gäller frågor om ansvar och ersättning på grund av en situation som omfattas av artikel 26a i direktiv 2001/18/EG (dvs. ekonomiska förluster för jordbrukare och aktörer på grund av oavsiktlig förekomst av godkända genetiskt modifierade organismer i andra produkter), vilket framgår av kommissionens rekommendation av den 13 juli 2010 om riktlinjer för utarbetandet av nationella samexistensåtgärder för att undvika oavsiktlig förekomst av genetiskt modifierade organismer. Även om det finns exempel på EU-lagstiftning som fastställer bestämmelser om ekonomiskt ansvar och ekonomisk kompensation inom vissa områden och som omfattas av fördragen, tas dessa frågor oftast inte upp i EU-lagstiftningen med tanke på subsidiaritetsprincipen och på grund av de stora skillnaderna mellan medlemsstaternas civilrättsliga och straffrättsliga lagar. Kommissionen stöder medlemsstaternas fastställande av bestämmelser om system för ersättning vid ekonomiska förluster på grund av oavsiktlig förekomst av godkända genetiskt modifierade organismer. Den nuvarande formuleringen måste dock förtydligas eftersom den blandar frågor som rör ansvar och ersättning och därmed inte kan godtas i denna form.

3.6 Nya bestämmelser som rådet infört

- ***Direktiv i stället för en förordning***

I rådets gemensamma ståndpunkt omvandlas den föreslagna förordningen till ett direktiv genom tillämpning av den rättsliga principen om parallellism. Kommissionen konstaterar att förslaget är en atypisk akt som varken medför några direkta skyldigheter för tredje part (vilket en förordning normalt skulle göra) eller anger ett resultat som medlemsstaterna skulle behöva uppnå (vilket ett direktiv normalt skulle göra); förslaget ger endast medlemsstaterna en möjlighet att agera om de så önskar. Under dessa omständigheter anser kommissionen att tillämpningen av principen om parallellism, dvs. att ändra direktiv 2001/18/EG genom ett direktiv, är godtagbar.

- ***Begränsning av det geografiska tillämpningsområdet för ansökan (steg 1)***

I rådets gemensamma ståndpunkt fastställs ett tvåstegsförfarande som ger medlemsstaterna rätt att begränsa eller förbjuda odling av genetiskt modifierade organismer.

I rådets gemensamma ståndpunkt i den nya **artikel 26b.1 och 26b.2** i det ändrade direktivet anges det först att medlemsstater som skulle vilja begränsa eller förbjuda odling av genetiskt modifierade organismer på delar av eller hela

⁶

Se punkt 11 i bilaga III till direktiv 2004/35/EG.

sitt territorium via kommissionen ska begära att sökanden undantar deras territorium från tillämpningsområdet för ansökan i fråga om odling (steg 1). I rådets gemensamma ståndpunkt i den nya **artikel 26b.3** i det ändrade direktivet anges det att om sökanden uttryckligen motsätter sig steg 1 skulle medlemsstaterna få anta bestämmelser som begränsar eller förbjuder odling av en viss genetiskt modifierad organism efter det att den har godkänts (steg 2 eller undantagsbestämmelser) på grundval av en förteckning över andra skäl än miljöriskbedömningen, i linje med det ursprungliga förslaget.

Kommissionen godtar rådets gemensamma ståndpunkt om ett tvåstegsförfarande (vid tidpunkten då sökanden fastställer tillämpningsområdet för ansökan och efter det att en genetiskt modifierad organism har godkänts) som gör det möjligt för medlemsstaterna att begränsa eller förbjuda odling av genetiskt modifierade organismer, eftersom förfarandet erbjuder fler verktyg för att begränsa eller förbjuda odling av genetiskt modifierade organismer och bevarar medlemsstaternas rätt att besluta om odling av genetiskt modifierade organismer på grundval av allmänintresset oberoende av vilken ståndpunkt sökanden eller innehavaren av godkännandet har. Tidsfristen för att överlämna en steg 1-begäran om att begränsa det geografiska tillämpningsområdet (senast 30 dagar efter Efsas vetenskapliga yttrande) ger medlemsstaterna tillräckligt med tid för att besluta om huruvida de vill utnyttja denna möjlighet, eftersom de kan överlämna en begäran när som helst under Efsas riskbedömning, som kan ta flera månader eller till och med år.

- ***Undantagsbestämmelser – förfaranden före antagande***

I rådets gemensamma ståndpunkt i den nya **artikel 26b.4** i det ändrade direktivet anges att medlemsstater som planerar att anta en eller flera undantagsbestämmelser efter godkännandet (steg 2) först ska överlämna ett utkast till dessa bestämmelser till kommissionen, som sedan har 75 dagar på sig att lämna eventuella synpunkter. Under denna period ska medlemsstaten avstå från att anta och genomföra dessa bestämmelser. Vid utgången av frysningsperioden på 75 dagar får den berörda medlemsstaten anta bestämmelserna, antingen i deras ursprungligen föreslagna form eller i deras ändrade lydelse för att ta hänsyn till kommissionens synpunkter. Kommissionen godtar detta ändringsförslag i rådets gemensamma ståndpunkt vilket är i linje med kommissionens förslag.

- ***Tidsfrist på två år för antagande av undantagsbestämmelser***

I rådets gemensamma ståndpunkt fastställs i **det ändrade skäl 14 och den nya artikel 26b.4** i det ändrade direktivet att medlemsstaterna ska anta undantagsbestämmelser senast två år efter den dag då medgivandet för/godkännandet av den genetiskt modifierade organismen beviljas. Kommissionen godtar denna bestämmelse som syftar till att tillhandahålla aktörer (inkl. jordbrukare) ökad synlighet/förutsägbarhet vad gäller de undantagsbestämmelser som medlemsstater planerar att anta.

- ***Övergångsåtgärder***

I rådets gemensamma ståndpunkt fastställs i **det ändrade skäl 21 och den nya artikel 26c** i det ändrade direktivet en övergångsperiod på sex månader, så att medlemsstaterna kan tillämpa bestämmelserna i direktivet på genetiskt modifierade organismer som antingen redan godkänts före direktivets

ikraftträdande (MON 810-majs) eller som är föremål för en ansökan som redan är långt framskriden vid den tidpunkten. Kommissionen godtar denna bestämmelse eftersom den krävs för att binda samman steg 1 och 2 enligt följande: 1) det är inte möjligt att tillämpa steg 2 utan att först ha använt steg 1, och 2) steg 1 kan endast tillämpas när ansökan pågår under en begränsad tid.

I rådets gemensamma ståndpunkt anges också att övergångsåtgärderna inte ska påverka odling av godkända genetiskt modifierade utsäden och annat växtförökningsmaterial som planterats lagligt innan odling av den genetiskt modifierade organismen begränsas eller förbjuds. Kommissionen stöder denna bestämmelse, som ger rättslig säkerhet åt de jordbrukare som planterade och skördade de berörda genetiskt modifierade organismerna innan bestämmelser som begränsar eller förbjuder odling börjar gälla.

- ***En medlemsstats möjlighet att ändra sin ståndpunkt om odling av en genetiskt modifierad organism under godkännandets giltighetstid***

I rådets gemensamma ståndpunkt fastställs i den nya **artikel 26b.5 och 26b.7** i det ändrade direktivet att en medlemsstat tidigast två år efter att en genetiskt modifierad organism godkänts återigen får använda steg 1- och steg 2-förfarandet för att genomföra eller förlänga ett förbud mot odling på delar av eller hela sitt territorium, om nya objektiva omständigheter motiverar det. I rådets gemensamma ståndpunkt fastställs också att denna möjlighet för medlemsstaterna ska gälla *”förutsatt att dessa bestämmelser inte påverkar odling av godkända genetiskt modifierade utsäden och annat växtförökningsmaterial som lagligen har planterats innan bestämmelserna antogs”*.

I rådets gemensamma ståndpunkt föreskrivs också i den nya **artikel 26b.6 och 26b.7** i det ändrade direktivet att medlemsstater som vill att delar eller hela deras territorium åter ska införlivas i det geografiska tillämpningsområdet för ett godkännande av en genetiskt modifierad organism kan göra detta via ett förenklat förfarande.

Kommissionen godtar dessa nya bestämmelser eftersom de bidrar till att öka de möjligheter som står till buds för de medlemsstater som vill begränsa eller förbjuda odling av genetiskt modifierade organismer, samtidigt som rättigheterna för de jordbrukare som lagligen har planterat genetiskt modifierade organismer före förbudet respekteras.

- ***Rapporteringskrav***

I rådets gemensamma ståndpunkt anges följande i den nya **artikel 2** i ändringsdirektivet: ”senast fyra år efter [det att direktivet träder ikraft] ska kommissionen lägga fram en rapport om medlemsstaternas tillämpning av detta direktiv för Europaparlamentet och rådet, inbegripet effektiviteten i de bestämmelser som gör det möjligt för medlemsstaterna att begränsa eller förbjuda odling av genetiskt modifierade organismer inom hela eller delar av sina territorier samt en väl fungerande inre marknad. Rapporten får åtföljas av lagstiftningsförslag som kommissionen anser lämpliga. Kommissionen ska även rapportera om framstegen med att ge ett normativt värde till den förbättrade versionen av [Efsas] vägledning för miljöriskbedömning av genetiskt modifierade växter från 2010.” Kommissionen godtar detta ändringsförslag i rådets gemensamma ståndpunkt.

4. SLUTSATS

Kommissionen anser att den gemensamma ståndpunkt som rådet antagit med kvalificerad majoritet den 23 juli 2014 återspeglar de ursprungliga målen i kommissionens förslag och beaktar många av de problem som Europaparlamentet tagit upp.

Av ovan angivna skäl godtar kommissionen rådets gemensamma ståndpunkt.